

(2022) “हेष अव्यक्ते शब्दे” (I-भ्वादि:-621. अक. सेट्. आत्म.)
स्वभावादयं अश्वशब्दे वर्तते । हेषा-स्त्रियामकारप्रत्ययः । ‘अव्यक्ते शब्दे’
इति धातुपाठे बहुत्र पठितम् । लोकप्रयोगानुसारेण तेषां प्रतिनियतविषयत्वं
बोध्यम् । तथाहि—“कौशे कर्दति, पर्दते गुदरवे, रेषेति वार्के रवे[हसे],
बुक्केति श्वरवे भषेति, हयजे हेषेति हेषेति च ॥” इति केशवस्वामी—
इति माधवीये प्रतिपादितम् । यथासम्भवं केषतिवत् (261) रूपाण्यूहानि ।

(2023) “होड् अनादरे” (I-भ्वादि:-285. सक. सेट्. आत्म.)
‘होडतीति गतौ होडेहोडतेऽनादरे पुनः ।’ (श्लो. 86) इति देवः ।
भौवादिकद्रास्त्रतिवत् (879) सर्वाणि रूपाण्यूहानि । अनीयर्प्रत्यये-अहोडनीयः ।
‘अहोडनीयान् पशुपालयानसौ—’ (धा. का. 1-38) ।

(2024) “होड् गतौ” (I-भ्वादि:-354. सक. सेट्. पर.)
होडन्-न्ती, इति शतरि रूपम् । ‘...प्रहृडितान् होडदरोडयमिक्षुकैः ।’
(धा. का. 1-46) । भौवादिकखोरतिवत् (363) रूपाण्यूहानि । ‘होड्—’
इति क्षीरतरङ्गिणी ।

(2025) “हुङ् अपनयने”

(II-अदादि:-1082. सक. अनिट्. आत्म.)
प्रायेणायं निपूर्वकः, अपपूर्वकोऽपि । देवदत्ताय ¹निहुवानः । हावकः-विका,
हावकः-विका, जुहूषकः-षिका, जोहूयकः-यिका ; होता-त्री, हावयिता-त्री,
जुहूषिता-त्री, जोहूयिता-त्री; इत्यादिकानि रूपाणि वनूञ् (266) धातुवत्
यथासम्भवमूहानि ।

(2026) “हल चलने” (I-भ्वादि:-806. सक. सेट्. पर.)
ह्वालकः-लिका, ²ह्वालकः-प्रह्वालकः-ह्वालकः-लिका, जिह्वाल्लिषकः-षिका, जाह्वालकः-
लिका ; इत्यादीनि रूपाणि भौवादिकक्मरतिवत् (268) यथासम्भवमूहानि ।

1. ‘श्लाघहनुङ्स्थाशपां शीप्स्यमानः’ (1-4-34) इति देवदत्तस्य सम्प्रदानत्वात्
चतुर्थी । शीप्स्यमानः=बोधयितुमभिप्रेतः । देवदत्तविषयकं अपह्वं बोधयितु-
मिच्छतीत्यर्थः ।

2. ‘ज्वलहलहलनमाम् अनुपसर्गाद् वा’ (ग. सू. भ्वादिः) इति णौ मित्त्वविकल्पः ।
सोपसृष्टे तु नित्यं मित्त्वम् ।